

Zatwierdzam

PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk

Protokół Nr 8/11

z VIII posiedzenia Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

28 listopada 2011 r.

W dniu 28 listopada 2011 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, odbyło się VIII posiedzenie Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Zgodnie z zarządzeniem nr 32 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 września 2010 r. zmieniającym zarządzenie nr 47 w sprawie powołania Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, w posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele Sekretariatu Centralnego i Sekretariatów Regionalnych KSOW oraz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministra Rozwoju Regionalnego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Krajowego Centrum Edukacji Rolniczej, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Związku Powiatów Polskich, Konfederacji Pracodawców Polskich, Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA, Związki Młodzieży Wiejskiej, Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Lokalnych Grup Działania i organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Lista obecności uczestników posiedzenia stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Pan Tadeusz Nalewajk – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Przewodniczący Grupy Roboczej otworzył posiedzenie i rozpoczął od przekazania informacji, że z dniem 6 października 2011 r. Minister Rolnictwa powierzył zadania Sekretariatu Centralnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich jednostce zewnętrznej Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA.

Minister Tadeusz Nalewajk zapytał czy uczestnicy posiedzenia mają uwagi do zaproponowanego porządku obrad. Pan Witold Magryś przedstawiciel Śląskiego Związku Gmin i Powiatów zwrócił się z prośbą o zaprezentowanie ogólnych wniosków i rekomendacji wypracowanych w wyniku przeprowadzonego badania pt. "Ocena funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Polsce na tle wybranych państw członkowskich Unii Europejskiej". Uzgodniono, że temat ewaluacji zostanie poruszony w dalszej części posiedzenia. Pani Halina Siemaszko, przedstawiciel organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, zgłosiła propozycję przesunięcia punktu obrad nr 4 dot. informacji nt. powierzenia Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA wykonywania zadań Sekretariatu Centralnego KSOW w zakresie zapewnienia funkcjonowania KSOW przed punktem 3 dotyczącym podjęcia uchwały w sprawie zaopiniowania projektu Planu działania KSOW na lata 2012-2013.

Minister przychylnie odniósł się do zgłoszonych zmian i przekazał przewodniczenie obradom Panu Mieczysławowi Paradowskiemu – Zastępcy Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW. Porządek obrad stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Z uwagi na zmiany porządku obrad **kolejnym trzecim punktem** była informacja nt. powierzenia Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA wykonywania zadań Sekretariatu Centralnego KSOW w zakresie zapewnienia funkcjonowania KSOW, którą zaprezentowała Pani Katarzyna Laskowska, Naczelnik w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW. Przedstawiając zadania dla FAPA wynikające z podpisanej umowy pomiędzy Ministrem Rolnictwa a FAPA wyjaśniła, że zadaniem FAPA jest realizacja Planu działania, który jest opiniowany przez Grupę Roboczą i przyjmowany przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W części dotyczącej sekretariatu centralnego FAPA będzie realizować go w oparciu o procedurę wyboru projektów. Procedura przygotowana przez FAPA zgodnie z wytycznymi MRiRW została złożona do MRiRW. MRiRW zaopiniowało projekt i zgłosiło uwagi, które obecnie są weryfikowane przez FAPA. W momencie, kiedy procedura zostanie zaakceptowana przez MRiRW, FAPA będzie ogłaszała nabory wniosków i będzie realizowała Plan działania na poziomie krajowym. Przedstawiciel MRiRW podkreśliła, że nie zmienia się realizacja Planu działania w kwestiach dotyczących sekretariatów regionalnych.

Pani Katarzyna Laskowska dodała, że FAPA będzie wykonywała zadania dotyczące zapewnienia w ramach krajowej sieci obszarów wiejskich wymiany informacji i doświadczeń na temat rozwoju obszarów wiejskich zarówno poprzez portal KSOW jak i inne działania, które będzie inicjowała FAPA związane z zapewnieniem przepływu informacji w tym obszarze. W zakresie zadań FAPA będzie również przygotowywanie materiałów na grupę roboczą, organizacja spotkania, natomiast Minister zawsze będzie uczestniczył w posiedzeniach Grupy Roboczej.

Pani Halina Siemaszko odniosła się do bazy dobrych praktyk funkcjonującej jako zbiór projektów bez możliwości wyszukiwania przedsięwzięć według haseł. Zapytała czy będzie można zapisać w Planie prace dotyczące udoskonalenia bazy danych tak aby wchodząc do bazy można było na zasadzie kluczowych słów znaleźć dobry przykład np. pod hasłem przedsiębiorczość. Zaproponowała, aby w nowym Planie działania znalazły się środki na zmodernizowanie bazy danych. Dyrektor Mieczysław Paradowski zapewnił, że FAPA zastosuje się do tej uwagi jak również do wyników audytu portalu KSOW odnośnie bazy danych.

Kolejne pytania zadał Pan Piotr Marzec przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego województwa mazowieckiego dotyczące zadań FAPA w zakresie współdziałania w kontroli w sekretariatach regionalnych jak również planów FAPA zastosowania podobnej procedury wyboru wniosków dla sekretariatów regionalnych.

Dyrektor Mieczysław Paradowski wyjaśnił, że udział w kontrolach wynika z *nowelizacji Rozporządzenia w sprawie krajowej sieci obszarów wiejskich* i FAPA, pełniąca rolę Sekretariatu Centralnego, będzie uczestniczyła w kontrolach prowadzonych przez MRiRW.

Pani Beata Szybińska, przedstawiciel Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA zapewniła, że uwzględni zalecenia audytu dotyczące rozwoju portalu KSOW w celu jego zmodernizowania i udoskonalenia. Jednocześnie podkreśliła, że FAPA nie ma planów narzucania procedur sekretariatom regionalnym. Dyrektor Mieczysław Paradowski dodał, że w przyszłości można by zastosować wypracowane procedury ale na zasadzie dobrych praktyk.

Pani Anna Dybowska – przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego województwa kujawsko-pomorskiego zapytała czy sekretariaty regionalne będą mogły korzystać ze środków sekretariatu centralnego i jakiego rodzaju umowy będą podpisywane. Dyrektor Mieczysław Paradowski potwierdził, że nie zmienia się charakter wnioskodawców tylko zmienia się procedura wyboru projektów. Pani Katarzyna Laskowska dodała, że wybór wykonawcy projektu będzie prowadzony według procedur zamówień publicznych i z wygranym wykonawcą zostanie podpisana umowa.

Pani Małgorzata Kramarz – przedstawiciel organizacji pozarządowych - spytała czy Grupa Robocza będzie miała wpływ na przygotowanie procedury wyboru projektów. Pani Katarzyna Laskowska wyjaśniła, że FAPA opracowuje procedurę w oparciu o wytyczne MRiRW na podstawie umowy pomiędzy FAPA a Ministrem Rolnictwa. Natomiast przedstawiciel Grupy Roboczej będzie brał udział w Komisji wybierającej projekty.

Pan Wiesław Kryniowski, przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, w kontekście weryfikowanej przez FAPA procedury wyboru wniosków, zgłosił obawy co do możliwości realizacji projektów, których termin przypada w kwietniu 2012 r. np. udział w targach Agrotavel, chyba że nabór wniosków zostanie ogłoszony w grudniu br.

Pani Beata Szybińska z FAPA potwierdziła, że dopiero po zatwierdzeniu procedury można będzie uruchomić nabór wniosków projektowych. Dyrektor Mieczysław Paradowski dodał, że do tej pory propozycje projektów sływały na bieżąco i szczęśliwie udawało się je w terminie realizować, natomiast zakładając dużą ilość projektów zgłaszanych konieczne było wprowadzenie cyklicznego systemu naboru projektów w formie rund raz na kwartał, co pozwoli na systematyczne realizowanie projektów zgłaszanych do Sekretariatu Centralnego.

Na tym Dyrektor Mieczysław Paradowski zamknął temat związany z rolą i zadaniami FAPA.

Prowadzący posiedzenie Pan Mieczysław Paradowski wobec nie zgłoszenia propozycji zmian zapisów protokołu z poprzedniego posiedzenia Grupy Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich z dnia 28 czerwca 2011 r. ogłosił formalne przyjęcie protokołu nr 7/11.

W związku z zaproszeniem **Pana Marka Redmana, przedstawiciela Contact Point** do udziału w posiedzeniu Dyrektor Mieczysław Paradowski zaproponował zmianę porządku obrad i w tym miejscu zaprosił gościa z Brukseli do krótkiej prezentacji.

Pan Mark Redman przedstawił funkcjonowanie Contact Point Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (ENRD), przegląd ram strategicznych w których europejska sieć działa, omówił działania zaplanowane w 2011 roku oraz aktualnie zgłoszone propozycje

dotyczące przyszłości networking czyli łączenia Europy w sieć w kolejnym okresie programowania 2014-2020.

Zadaniem ENRD jest łączenie krajowych sieci w jedną całość poprzez realizację 3 celów strategicznych.

1. Rozwój wiedzy w oparciu o doświadczenia 27 państw członkowskich poprzez weryfikację proponowanych rozwiązań i sprawdzanie pomysłów. ENRD skupia się na rozwijaniu i skonsolidowaniu zgromadzonej wiedzy w tym europejskiej bazy danych oraz na możliwościach wykorzystania tej wiedzy dla przyszłego programowania.

2. Upowszechnianie wiedzy poprzez udostępnienie dostępu do niej tak wielu dysponentom jak to jest możliwe, opracowywanie nowych narzędzi do komunikacji, m.in. strona internetowa tłumaczona w 6 językach w tym na język polski, tłumaczenie publikacji i materiałów również na język polski.

3. Wymiana wiedzy i nawiązanie współpracy, dalsze wspieranie wszelkich interakcji pomiędzy poszczególnymi krajowymi sieciami oraz poszerzanie i pogłębianie sieci europejskiej.

Pan Mark Redman wymienił elementy łączenia sieci:

- tworzenie sieci z kilkoma europejskimi organizacjami ds. rozwoju obszarów wiejskich;
- nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem akademickim i badawczym;
- łączenie sieci w ramach innych programów m.in. programów ds. rybołówstwa;
- współpraca z sieciami aby wyeksponować i pokazać wartość dodaną networkingu.

Przedstawiając przyszłe propozycje sieciowania podkreślił znaczenie:

- wzmocnienia i usprawnienia sieciowania,
- kontynuację działania krajowych sieci i europejskiej sieci, bowiem są one jednym z najważniejszych elementów wdrażania polityki rozwoju obszarów wiejskich,
- działania sieci ekspertów, którzy prowadzą ewaluację funkcjonowania sieci krajowych,
- wprowadzenia nowej sieci ds. innowacji, w celu zmniejszenia przepaści pomiędzy praktyką a badaniami i nauką.

Aktualnie ENRD planuje skupić się na jeszcze większej interakcji pomiędzy poszczególnymi podmiotami czy to w oparciu o kryteria tematyczne czy geograficzne oraz zwiększyć wsparcie dla współpracy pomiędzy Lokalnymi Grupami Działania, przede wszystkim w oparciu o narzędzia internetowe. Na zakończenie Pan Mark Redman poinformował o planowanym w kwietniu 2012r. wydarzeniu międzynarodowym w Brukseli dla Lokalnych Grup Działania, gdzie zostanie zaproszonych ok. 250 Lokalnych Grup Działania, z czego znaczna część z Polski.

Po prezentacji rozpoczęła się dyskusja.

Pan Witold Magryś podziękował Europejskiej Sieci Obszarów Wiejskich za pomoc i zaangażowanie w organizację konferencji międzynarodowej nt. Leader w Koszęcinie w październiku br., dzięki czemu udało się zgromadzić 20 partnerów zagranicznych. Pan Mark Redman przyznał, że ta konferencja jest doskonałym przykładem wartości dodanej stworzonej

razem z Contact Point i sieciami krajowymi.

Pani Halina Siemaszko wspomniała o roli biuletynu „Przegląd Obszarów Wiejskich w UE” w upowszechnianiu informacji o sieciach w innych krajach, który jest rozsyłany przez Contact Point do partnerów KSOW poprzez skrzynkę mailową. Jako przykład współpracy partnerskiej podała inny projekt dotyczący utworzenia klastrów tematycznych lokalnych grup działania, który realizuje organizacja FAOW.

Pan Mark Redman podkreślił znaczenie dwukierunkowej komunikacji, nie tylko z Contact Point do LGD, ale również informacji z sieci krajowych i regionalnych do Contact Point, którą później Europejska sieć publikuje i przekazuje do innych sieci w Europie. Pan Mark Redman poinformował, że niebawem ENRD rozpocznie publikację nowego biuletynu nt. lokalnych i regionalnych sieci i zaznaczył że liczy na pomoc LGD przy współpracy i wymianie informacji.

Pan Andrzej Brzozowy z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w kontekście poszerzania sieci w nowej perspektywie 2014-2020, zadał pytanie czy przewiduje się angażowanie sieci miejskich np. sieci Urban. W odpowiedzi Pan Mark Redman zwrócił uwagę, iż ważna jest pomoc w budowaniu połączenia pomiędzy sieciami wiejskimi i miejskimi, szczególnie przykład pomysłu LGD posługiwania się różnymi źródłami finansowania w realizacji projektów w ramach programu Leader.

Pan Krzysztof Kwatera - przedstawiciel Lokalnych Grup Działania - zapytał czy tak jak w Leaderze + planuje się w nowym okresie programowania działania dla LGD.

Pan Mark Redman przyznał, że w obecnym programowaniu potencjał Leader + nie został w pełni wykorzystany ale zapewnił, że w następnym programowaniu planuje się silniejsze włączenie w sieć Lokalne Grupy Działania oraz lepsze wykorzystanie podejścia Leader.

Dyrektor Mieczysław Paradowski dodał, że Polska, która sprawuje prezydencję rozpoczęła w październiku br. przegląd techniczny pakietu wspólnej polityki rolnej i polityki spójności dla programowania 2014-2020 przygotowany przez KE. Założeniem jest, aby Polska przekazała projekt Rozporządzenia dot. rozwoju obszarów wiejskich kolejnemu państwu - Danii, które przejmuje przewodnictwo w UE. Wyjaśnił, że większość przepisów dot. programu Leader zostało uwzględnionych w Rozporządzeniu dot. wspólnych ram strategicznych, które omawiane jest w ramach grupy spójności będącej w gestii Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. W celu koordynacji tematyki rozwoju obszarów wiejskich każde państwo członkowskie powinno wyprowadzić swoje stanowisko do prezentowania na posiedzeniach grupy B05.

Dyrektor Mieczysław Paradowski powrócił do pytania dotyczącego przeprowadzonego badania pt. „Ocena funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Polsce na tle innych krajów członkowskich w Unii Europejskiej” zleconego przez MRiRW firmie Agrotec Polska Sp. z o.o. Termin zakończenia badania przypada na 1 grudnia 2011 r. W związku ze złożeniem przez ewaluatora projektu raportu końcowego w dniu 25.11.2011 r. Pan

Mieczysław Paradowski zaproponował, aby na kolejnym posiedzeniu Grupy Roboczej powrócić do tego badania i omówić rekomendacje kiedy raport końcowy zostanie zatwierdzony i zamieszczony na stronie internetowej KSOW. Zapewnił, że niektóre kwestie, poruszane podczas posiedzenia również pojawiają się w projekcie raportu. Jednocześnie dodał, że Plan działania dla sekretariatu centralnego nie jest szczegółowy, przy spełnianiu priorytetów każdy projekt może być brany pod uwagę, w przypadku sekretariatów regionalnych plan działania jest bardziej szczegółowy.

Pan Witold Magryś zauważył, że Plan działania nie powinien być opiniowany zanim Grupa Robocza nie zapozna się z raportem ewaluacji i rekomendacjami. Zgłosił uwagę, aby uwzględnić rekomendacje ewaluacji w proponowanym Planie Działania 2012-2013.

Pan Kwatera przyłączył się do głosu, że ewaluacja jest po to aby przyjąć rekomendacje ewaluacji i stwierdził, że prowadzona dyskusja na posiedzeniach nie przynosi rezultatów w postaci uwzględniania wniosków z dyskusji w Planie działania.

Odnosząc się do powyższych kwestii Pan Mieczysław Paradowski stwierdził, że możemy mieć zastrzeżenia do metody badania, natomiast nie mamy wpływu na jego ocenę końcową, jedynie możemy argumentować zastrzeżenia na etapie projektu raportu końcowego.

Czwartym punktem porządku obrad było podjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania projektu Planu działania KSOW na lata 2012-2013. Zakres prezentacji przedstawionej przez Pana Mieczysława Paradowskiego obejmował informacje dotyczące podstaw prawnych KSOW, strukturę planu działania, priorytety i działania Sekretariatu Centralnego i sekretariatów regionalnych KSOW oraz podział środków wynoszących łącznie ponad 70 mln zł. Dyrektor Mieczysław Paradowski poinformował, że harmonogram prac związanych z Planem działania przewiduje przyjęcie go do 30 listopada 2011 r. przez Ministra na podstawie rekomendacji Grupy Roboczej.

Po zakończonej prezentacji Dyrektor zaprosił do dyskusji, podczas której członkowie Grupy Roboczej ds. KSOW odnieśli się do projektu Planu Działania.

Pan Piotr Szymański, przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego województwa małopolskiego zauważył, że te same inicjatywy zostały wpisane przez różne sekretariaty regionalne pod różnymi działaniami co wynikało ze zbyt ogólnego nazewnictwa. Stwierdził, że kwoty na sekretariaty regionalne być może zostaną zwiększone, bowiem z powodu braku środków w PROW i konieczności przesunięcia środków na Pomoc Techniczną niektóre sekretariaty regionalne uwzględniły oszczędności w planie działania KSOW a niektóre nie, jak np. woj. małopolskie. Jednocześnie Pan Piotr Szymański zgłosił postulat, aby pracownicy sekretariatu centralnego przeprowadzili analizę działań zgłaszanych przez sekretariaty regionalne w celu pogrupowania tych samych czynności w te same działania. Dyrektor Mieczysław Paradowski podkreślił, że rzeczywiście pewne projekty można by podciągnąć pod kilka działań, ponieważ nie ma projektów, które realizują jedno działanie i dlatego zastosowano elastyczne planowanie realizacji zadań w Planie działania.

Pani Barbara Ślusarska z Biura Pomocy Technicznej potwierdziła, że Urzędy Marszałkowskie zgłaszają, że są zbyt małe środki w Pomocy Technicznej przede wszystkim na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem PROW. Jednym z pomysłów jest przesunięcie środków ze schematu II i III do schematu I na PROW, ale tylko w takim zakresie aby możliwa była realizacja zarówno działań schematu II jak i III. Obecnie MRiRW analizuje informacje z województw i pracuje nad rozwiązaniem tej kwestii.

Pan Krzysztof Kwatera zarzucił, że obecny Plan działania nie odzwierciedla przyjętych priorytetów, brakuje możliwości oceny działań w Planie oraz istnieje duża rozbieżność potrzeb pomiędzy poszczególnymi sieciami. Nie zgadza się z częścią wstępną Planu i przyjętą misją polegającą na wymianie informacji. Pan Krzysztof Kwatera przytoczył zapisy z I Planu działania na temat długofalowej misji KSOW dotyczącej stworzenia podmiotom zaangażowanym w rozwój obszarów wiejskich przyjaznej platformy wymiany współpracy i doświadczeń. Proponuje powrócić do zapisów z I Planu działania oraz wykreślić z obecnego wstępu do Planu rezultaty, które budzą wątpliwość. Stwierdził również, iż trudno na podstawie Planu działania oszacować wysokość środków finansowych jakie zostały przeznaczone na realizację jednego z projektów sieciujących, tj. spartakiadę partnerów KSOW.

Pani Małgorzata Kramarz zarzuciła zbyt dużą rozbieżność kwot finansowych i małą spójność zapisów w Planie w niektórych województwach. Pan Witold Magryś stwierdził, że każde województwo jest na różnym etapie realizacji zadań KSOW i nie można ich porównywać stąd wynikają różnice w zapisach poszczególnych województw.

Dyrektor Mieczysław Paradowski zaznaczył, że nie można brać po uwagę wniosków oceny średniookresowej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich do czego odnosił się wielokrotnie w swojej ocenie Pan Krzysztof Kwatera. Ocena średniookresowa PROW została zrealizowana na dzień 31.12.2009 r., a Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich jest nową inicjatywą i wnioski z oceny bazują na tym co dopiero zaczęto realizować w ramach KSOW, w kontekście jej późniejszego uruchomienia.

Pani Halina Siemaszko przyłączyła się do zarzutów wobec zbyt pochlebnych zapisów w części wstępnej Planu oraz przyznała, że nie mamy najlepszych doświadczeń z realizacji KSOW i że nie służy ona integracji środowisk wiejskich - jest tylko zbiorem informacji - nie jest narzędziem aktywizującym obszary wiejskie. Pani Halina Siemaszko zgłosiła propozycję, aby Grupa Robocza zarekomendowała sekretariatom regionalnym poprawienie funkcjonowania KSOW, zmianę podejścia, położenia większego nacisku na sieciowanie w regionie i integrowanie wszystkich partnerów KSOW, a nie tylko LGD. Jako przykład podała mało rozwinięte i rozpowszechnione narzędzie internetowe tzw. okno konsultacji, gdzie w ciągu 8 dni można zbierać komentarze odnośnie przygotowywanych dokumentów m.in. Planu działania.

Następnie głos zabrała Pani Anna Dybowska, przedstawiciel sekretariatu regionalnego KSOW woj. kujawsko-pomorskiego, która ze względu na przyjęty harmonogram prac

związanych z przyjęciem dwuletniego Planu działania do realizacji zaproponowała, aby stan realizacji KSOW i jego ocenę zaprezentować w sprawozdaniu rocznym z realizacji Planu w którym będą również zawarte wyniki badania, a nie w samym Planie Działania.

Pan Krzysztof Kwatera zgłosił wniosek w sprawie przyjęcia Planu działania na zasadach warunkowych aby można było uruchomić realizację Planu z początkiem 2012 roku. Natomiast na kolejnym posiedzeniu w I kwartale 2012 r. proponował zobowiązać członków Grupy Roboczej do przepracowania Planu i odniesienia się do przyjętych priorytetów KSOW. Zwrócił się do MRiRW z prośbą o przywrócenie wcześniej zgłaszanych postulatów zmiany KSOW dot. m.in. wzmocnienia roli partnerów którzy zgłaszają projekty oraz możliwości realizacji zadań przez tych którzy je zgłaszają, nawet w formie wkładu własnego. Pan Krzysztof Kwatera skierował pytanie „jak można monitorować i kontrolować KSOW kiedy nie ma precyzyjnych zapisów w Planie działania”.

Dyrektor Mieczysław Paradowski podsumował, że z jednej strony trzeba konkretyzować zapisy w Planie a z drugiej strony Plan musi być elastyczny wobec dynamicznie zmieniającej się sytuacji na obszarach wiejskich. Dyrektor Mieczysław Paradowski potwierdził, że MRiRW będzie monitorować i kontrolować sekretariaty regionalne KSOW pod kątem spełniania priorytetów przy wyborze projektów. Pani Katarzyna Laskowska dodała, że w celu weryfikacji realizacji przyjętych priorytetów wprowadzono procedurę wyboru projektów, bowiem priorytety będą jednym z kryteriów oceny wyboru projektów.

Pan Wiesław Kryniowski przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego województwa opolskiego wypowiedział się przeciwko uszczegóławianiu zapisów w Planie działania i podał przykład konsultacji działań z partnerami, który z powodzeniem stosowany jest w woj. opolskim.

Podsumowując dyskusję, Pan Mieczysław Paradowski zapewnił wszystkich uczestników posiedzenia, że głosy wszystkich uczestników dyskusji zostaną odzwierciedlone w zapisach protokołu i przystąpił do głosowania nad przyjęciem Planu Działania.

W wyniku głosowania Grupa Robocza ds. KSOW przyjęła uchwałę nr 32 z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie zaopiniowania projektu Planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2012-2013 (załącznik nr 3 i 4 do protokołu). Jedna osoba wstrzymała się od głosu, trzy osoby były przeciw, 31 osób było „za”.

Piątym punktem porządku obrad było przedstawienie informacji na temat stanu prac grupy tematycznej ds. Zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich oraz propozycja rozszerzenia składu grupy tematycznej przez Panią Karolinę Serafin z Departamentu Płatności Bezpośrednich MRiRW w imieniu Pani Niny Dobrzyńskiej Przewodniczącej Grupy. Pani Serafin omówiła tematykę i rezultaty dwóch spotkań grupy tematycznej jakie odbyły się do tej pory m.in. pojawiła się konieczność rozszerzenia składu członkowskiego o przedstawiciela Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, a także przedstawiciela Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin.

W szóstym punkcie porządku obrad Grupa Robocza podjęła Uchwałę nr 33 Grupy Roboczej

ds. spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w sprawie rekomendowania poszerzenia składu członkowskiego grupy tematycznej „Zrównoważony Rozwój Obszarów Wiejskich” przez aklamację (załącznik nr 5 do protokołu).

Następnie dyskutowano nad **siódmym punktem** porządku obrad dotyczącym propozycji projektów sieciujących zgłoszonym w formie pisemnej przez pana Krzysztofa Kwaternę – przedstawiciela LGD. Zadaniem projektów sieciujących jest zacieśnienie współpracy pomiędzy regionami i sekretariatami oraz angażowanie wszystkich partnerów zajmujących się rozwojem obszarów wiejskich.

Pani Renata Sternalska-Grześkowiak przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego województwa wielkopolskiego podała przykład projektu sieciującego dotyczącego organizacji festiwalu śpiewaczy z całej Polski, gdzie zaangażowały się 2 sekretariaty regionalne we wspólną realizację i zwrot kosztów transportu dla zespołów. W kontekście targów Tour Salon w Poznaniu Pani Renata Sternalska-Grześkowiak zapytała o możliwość wsparcia LGD poprzez sekretariaty regionalne lub organizacja wspólnego stoiska KSOW tak jak na targach Agrotravel w Kielcach.

W kwestii sieciowania zgłoszono następujące propozycje:

- aby sekretariaty regionalne rozsyłały informacje o projektach sieciujących, nie koniecznie mających wymiar finansowy do innych sekretariatów,
- aby w sprawozdaniu końcowym z realizacji KSOW zamieścić informacje o projektach sieciujących realizowanych w innych województwach,
- dodania zakładki na portalu KSOW o projektach sieciujących.

Zapytany Pan Mark Redman jak powstają projekty sieciujące podkreślił, że sieciowanie jest nową inicjatywą i wszyscy się uczymy na bieżąco, ale najważniejsze jest by jasno określić cele i kryteria a potem ocenić czy się je osiągnęło oraz uwzględnić Plan działania i cechy charakterystyczne danego regionu i kraju.

W ósmym punkcie porządku obrad Pan Marcin Muszyc z Urzędu Marszałkowskiego województwa podlaskiego zaprezentował informację na temat doświadczeń z funkcjonowania KSOW w woj. podlaskim. Podzielił się doświadczeniami z realizacji Planu działania, procedury wyboru projektów polegającej na oddzieleniu części logistycznej od części merytorycznej projektu. Zawierając umowy z partnerem na współorganizację realizacji projektu sekretariat ma zapewnione zabezpieczenie realizacji oraz wkład własny. Część logistyczna jest realizowana przez wykonawcę wybieranego zgodnie z UZP w drodze przetargu organizowanego przez sekretariat, przy czym partner KSOW określa zakres prac do wykonania.

W punkcie sprawy różne porządku obrad Pan Mieczysław Paradowski poinformował o obowiązku utworzenia grup roboczych na poziomie regionalnym zgodnie z przyjętą ustawą o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w celu monitorowania działań KSOW na poziomie wojewódzkim. Skład takiej grupy zależy od danego sekretariatu,

natomiast ma to być reprezentacja istotna z punktu widzenia rozwoju obszarów wiejskich. Dodatkowo sekretariaty muszą zabezpieczyć obsługę techniczną grupy roboczej oraz przygotowanie sprawozdania składanego raz na 2 lata, tak jak w przypadku Planu działania.

Na zakończenie Pan Mieczysław Paradowski powrócił do tematu procedury wyboru projektów do realizacji w ramach Planu działania Sekretariatu Centralnego i powołania Komisji w skład której wchodzi przedstawiciel Grupy Roboczej ds. KSOW. Poinformował zebranych, że kandydat zostanie zgłoszony i wybrany drogą korespondencyjną.

Po wyczerpaniu punktów w porządku obrad, Pan Mieczysław Paradowski, prowadzący VIII posiedzenie Grupy Roboczej ds. KSOW, podsumował spotkanie i podziękował jej członkom za udział w posiedzeniu.

Tabela nr 1: Wykaz uchwał, które były rozpatrywane na VIII posiedzeniu Grupy Roboczej ds. KSOW w dniu 28 listopada 2011 r.

Lp.	Przyjęte uchwały (z porządku obrad)
1.	Uchwała nr 32 w sprawie zaopiniowania projektu Planu działania KSOW na lata 2012-2013
2.	Uchwała nr 33 w sprawie rekomendowania poszerzenia składu członkowskiego grupy tematycznej „Zrównoważony Rozwój Obszarów Wiejskich”

Załączniki do protokołu:

- 1) Lista obecności uczestników VIII posiedzenia Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w dniu 28 listopada 2011 r. (wersja PDF);
- 2) Porządek obrad VIII posiedzenia Grupy Roboczej ds. KSOW;
- 3) Uchwała w sprawie zaopiniowania projektu Planu Działania KSOW na lata 2012 – 2013 (wersja PDF);
- 4) Plan działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2012-2013 (wersja PDF);
- 5) Uchwała w sprawie rekomendowania poszerzenia składu członkowskiego grupy tematycznej „Zrównoważony Rozwój Obszarów Wiejskich” (wersja PDF).

Sporządziła: Agata Markuszewska

ZASTĘPCA DYREKTORA

Mieczysław Paradowski